

Overeenkomst aangaande de bescherming van sociale rechten van grensarbeiders in de Euregio Maas-Rijn

Gelet op artikel 8 van Europese verordening Nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 (en artikel 8 lid 2 van VO 883/2004), dat Lid-Staten toestaat overeenkomsten te sluiten welke op de beginselen en de geest van deze verordening berusten.

Onderstaande partijen, verder vermeld als “de partijen”:

- XXX
- XXX
- XXX

vertrouwen de uitvoering van deze Overeenkomst toe aan de in de bijlage I bij deze Overeenkomst genoemde verzekeraars,

erkennen de noodzaak de mobiliteit van personen in de Euregio Maas-Rijn te stimuleren ter bevordering van de Europese integratie en de economische ontwikkeling in de regio,

stellen zich ten doel personen, die zich vrij in de Gemeenschap bewegen, zowel als ook personen te hunner laste, het behoud van verworven rechten te garanderen,

gelet op de overwegingen van het Europese Hof in het arrest Petroni (C-24/75) volgens welke het doel van het EG-Verdrag niet zou worden bereikt, *“indien de werknemers ten gevolge van de uitoefening van hun recht op vrij verkeer voordelen op het gebied van de sociale zekerheid zouden verliezen, welke hun in ieder geval reeds door de wettelijke regeling van een Lid-Staat zou zijn gewaarborgd”* (overweging 13 van het arrest),

zijn ervan overtuigd dat de mogelijkheid voor een grensarbeider zijn gezinsleden mee te verzekeren een sociaal voordeel vormt in de zin van het arrest Petroni, voorzover dit personen met een laag inkomen de kans biedt medische zorg te genieten, zonder dat zij zelf hiervoor bijdragen dienen te betalen,

zijn ervan overtuigd dat gepensioneerde grensarbeiders de mogelijkheid dienen te hebben de nauwe banden die zij ontwikkeld hebben met het gezondheidssysteem van hun voormalige werkland te behouden,

zijn ervan overtuigd dat gezinsbijslagen een voordeel op het gebied van de sociale zekerheid vormen in de zin van het arrest Petroni en dat het bedrag aan gezinsbijslagen niet verminderd dient te worden als gevolg van de mobiliteit van de grensarbeider,

zijn ervan overtuigd dat de wederzijdse erkenning van diagnoses gesteld naar aanleiding van de aanvraag van een invaliditeitsuitkering door ex-grensarbeiders noodzakelijk is voor een betere samenhang in beslissingen, een versterking van de sociale rechten van betroffene en een grotere effectiviteit van de procedures,

nemen de volgende Overeenkomst aan:

Titel I: Algemene Bepalingen

Artikel 1- Algemene Bepaling

Het doel van de arbeidersmobiliteit in de Euregio Maas-Rijn zou niet bereikt worden, indien gezinsleden van verzekerden, die gebruik gemaakt hebben van hun recht op vrij verkeer, voordelen op het gebied van de sociale zekerheid zouden verliezen, die hun in ieder geval gegarandeerd worden door de wettelijke regeling van het bevoegde orgaan. Er dient bovendien rekening gehouden te worden met de nauwe banden die een gepensioneerde grensarbeider met zijn voormalige werkland heeft.

Artikel 2- Begripsomschrijving

Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt voor de omschrijving van de gebruikte begrippen en definities verwezen naar Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen.

Artikel 3 – Geografische werkingssfeer

De geografische werkingssfeer van deze Overeenkomst omvat de Euregio Maas-Rijn:

- het zuiden van de provincie Limburg (Nederland);
- de provincie Limburg (België);
- de provincie Luik (België);
- de Regio Aachen e.V. (Duitsland); en
- de Duitstalige Gemeenschap (België).

Artikel 4 – Personele werkingssfeer

Deze Overeenkomst is van toepassing op grensarbeiders in de zin van artikel 1 onder b van de Europese verordening nr. 1408/71, zowel werknemers als zelfstandigen, die in de Euregio Maas-Rijn wonen of op personen die, in het verleden, als grensarbeider in de Euregio Maas-Rijn gewoond en gewerkt hebben (hierna; grensarbeiders van de Euregio Maas-Rijn). Bovendien is deze Overeenkomst van overeenkomstige toepassing op gezinsleden van grensarbeiders van de Euregio Maas-Rijn.

Artikel 5 – Materiele werkingssfeer

Deze Overeenkomst is van toepassing:

- met betrekking tot de verzekering tegen ziektekosten: teneinde te bepalen welke gezinsleden ten laste van de grensarbeider verzekerd kunnen worden en onder welke voorwaarden gepensioneerde grensarbeiders het recht op verstrekkingen behouden in hun voormalige werkland;
- op beoordelingsprocedures bij aanvragen van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen door grensarbeiders of ex-grensarbeiders;
- met betrekking tot gezinsbijslagen: teneinde te bepalen onder welke voorwaarden een grensarbeider gezinsbijslagen uit zijn woonland kan blijven ontvangen hoewel hij in een ander deel van de Euregio werkt.

Titel II: Verzekering bij ziektekosten en moederschap

I. Verzekering van gezinsleden in de Euregio

Artikel 6 - In het kader van de verzekering tegen ziektekosten en moederschap wordt onder “gezinslid” verstaan:

- a. Iedere persoon, die volgens de wettelijke regeling van het woonland ofwel volgens de wettelijke regeling van het bevoegde orgaan als gezinslid te kwalificeren is.
- b. Ter uitvoering van deze Overeenkomst wordt een Formulier E 106 + geïntroduceerd: hierbij gaat het om een E 106 formulier, welke in de bijlage, ter informatie, de definities van de gezinsleden in de drie landen van de Euregio weergeeft en herinnert aan de principes van deze Overeenkomst. Het orgaan van het woonland van de betreffende personen benoemt in deel B van het formulier E 106 + de “gezinsleden” van de grensarbeider naar criteria voortvloeiend uit zijn eigen regelgeving. Het bevoegde orgaan schrijft in deel A van het E 106 + formulier de in deel B opgesomde personen in en voegt elke persoon toe die bewijzen kan dat hij de criteria van het zijn van gezinslid volgens diens eigen wettelijke regelingen vervult.

Artikel 7 – Gezinsverzekering

Iedere persoon, die volgens artikel 6 als gezinslid kwalificeert, heeft zowel in zijn woonland als in het werkland van de hoofdverzekerde recht op prestaties bij ziekte en moederschap, welke voor rekening van het bevoegde orgaan worden verleend. De voorwaarden van de verzekering van de gezinsleden ten laste van de hoofdverzekerde worden in beginsel bepaald door de door het orgaan van het woonland toegepaste wettelijke regeling. Echter, indien een persoon enkel door de door het bevoegde orgaan toegepaste wettelijke regeling als gezinslid in de zin van artikel 6 gekwalificeerd wordt, worden de voorwaarden van de verzekering ten laste van dit gezinslid bepaald door de wettelijke regeling van het laatstgenoemde orgaan.

II. Toegang van gepensioneerde grensarbeiders tot verstrekkingen uit de verzekering bij ziektekosten en moederschap in hun voormalige werkland

Artikel 8 – Toegang van gepensioneerde grensarbeiders tot verstrekkingen uit de verzekering bij ziektekosten en moederschap in hun voormalige werkland

- a. Een pensioengerechtigde, die in de laatste vijf jaar voor de ingangsdatum van een ouderdoms of invaliditeitspensioen ten minste twee jaar als grensarbeider werkzaamheden al dan niet in loondienst verricht heeft en onder de werkingssfeer van deze Overeenkomst valt, heeft, net als zijn gezinsleden, recht op verstrekkingen in de Lid-Staat waar hij deze activiteiten als grensarbeider heeft verricht.
- b. Een rechthebbende op een ouderdoms- of een invaliditeitspensioen die in de Lid-Staat verblijft waar zich het bevoegde orgaan bevindt dat verantwoordelijk is voor de kosten van de aan de pensioengerechtigde in de Lid-Staat van zijn woonplaats verleende verstrekkingen en onder de werkingssfeer van deze Overeenkomst valt, heeft, net als zijn gezinsleden, eveneens recht op verstrekkingen tijdens een verblijf in de bevoegde Lid-Staat. De verstrekkingen worden verleend door en voor rekening van het bevoegde orgaan, volgens de door dit orgaan toegepaste wetgeving, alsof de betrokkene in die Lid-Staat woonde.

Titel III: Invaliditeit

Artikel 9 – Beginsel van enkelvormige diagnose bij aanvragen van invaliditeitsuitkeringen

- a. Voor alle verzekeringstijden vervuld onder de werkingssfeer van deze Overeenkomst, geldt dat indien meerdere organen bevoegd zijn te oordelen over de aanvraag van een invaliditeitsuitkering, waaronder het woonland van de aanvrager, deze laatste exclusief bevoegd is de verzekerde te examineren en de diagnose vast te stellen (uitvoeringsorgaan). Elk ander bevoegd orgaan ziet in het kader van onderliggende Overeenkomst af van de bevoegdheid de aanvrager te laten onderzoeken door een arts van eigen keuze, ex Europese verordening nr.

574/72. Elk bevoegde orgaan behoudt evenwel de bevoegdheid volgens haar eigen wettelijke regeling de mate van de invaliditeit van de aanvrager te bepalen.

- b. Het uitvoeringsorgaan beantwoordt binnen een redelijke termijn alle vragen van andere bevoegde organen met betrekking tot de gezondheidstoestand van de aanvrager van de uitkering.
- c. Met het oog op het faciliteren van de praktische uitvoering van deze bepaling, wordt een formulier E 213 + geïntroduceerd. Hierin geeft het uitvoeringsorgaan een gedetailleerde omschrijving van de gezondheidstoestand van de aanvrager en de contactgegevens van de verantwoordelijke arts. Het formulier E 213 + herinnert bovendien aan het beginsel van enkelvoudige diagnose in de Euregio Maas-Rijn.

Artikel 9 bis- Beginsel van gezamenlijke diagnose bij aanvragen van invaliditeitsuitkeringen

Voor alle verzekeringstijden vervuld onder de werkingssfeer van deze Overeenkomst, geldt dat indien meerdere organen bevoegd zijn te oordelen over de aanvraag van een invaliditeitsuitkering, de aanvrager op basis van consensus gediagnosticeerd wordt teneinde de aanvrager slechts aan één enkele keuringsprocedure te onderwerpen.

De artsen van de bevoegde organen onderzoeken gezamenlijk de aanvrager en vullen gezamenlijk het formulier E 213 + in. Dit formulier herinnert bovendien aan het beginsel van gezamenlijke diagnose en kan tegelijk door meerdere autoriteiten ingevuld worden. Elk bevoegde orgaan behoudt evenwel de bevoegdheid volgens haar eigen wettelijke regeling de mate van de invaliditeit van de aanvrager te bepalen.

Titel IV: Gezinsbijslagen

Artikel 10 –Hoogte van gezinsbijslagen van grensarbeiders

- a. Conform artikel 73 van de Europese verordening nr. 1408/71 heeft de werknemer of zelfstandige op wie de wettelijke regeling van een Lid-Staat van toepassing is, voor zijn gezinsleden die op het grondgebied van een andere Lid-Staat wonen, recht op de gezinsbijslagen waarin de wettelijke regeling in de eerste Staat voorziet, alsof die gezinsleden op het grondgebied van deze Staat woonden, onder

voorbehoud van bijlage VI van die verordening. Bovendien heeft de werknemer of zelfstandige, die onder de werkingssfeer van deze Overeenkomst valt en op wie de wettelijke regeling van een Lid-Staat van toepassing is, voor zijn gezinsleden die op het grondgebied van een andere Lid-Staat wonen recht op gezinsbijslagen, zoals voorzien in de wettelijke regeling van laatstgenoemde Lid-Staat, alsof hij aan de wetgeving van laatstgenoemde Lid-Staat onderworpen was.

- b. De prioriteitsregels ex artikel 76 van de Europese verordening nr. 1408/71 zijn van overeenkomstige toepassing bij cumulatie van rechten op gezinsbijslagen krachtens de wetgeving van de bevoegde Staat en krachtens de wetgeving van de Lid-Staat waar de gezinsleden wonen.

Titel V: Toepassing

Artikel 11 – Toepassing van de Overeenkomst

De partijen dragen zorg voor de toepassing van deze Overeenkomst. Partijen verplichten zich in het bijzonder hun verzekerden te informeren over de mogelijkheden die deze Overeenkomst biedt.

Artikel 12 – Begeleidingscomité

De Partijen wijzen leden van het begeleidingscomité aan, die geacht worden jaarlijks bijeen te komen om eventuele praktische uitvoeringsproblemen van de Overeenkomst te identificeren. Het begeleidingscomité wordt eveneens belast met het formuleren van eventuele voorstellen ter verandering van de Overeenkomst. Het jaarlijks rapport van het begeleidingscomité wordt aan ieder der partijen ter beschikking gesteld.

Artikel 13 – Duur van de Overeenkomst

De Overeenkomst treedt op ... in werking, en blijft van toepassing voor een periode van ... jaar.

Ondergetekenden:

- XXX...